

26 | oss en omstreken

HERINDELING LITH-OSS

Om in de aanloop naar de herindeling van Oss en Lith bewoners van beide gemeenten alvast met elkaar te laten kennismaken, komt heemkundekring Maasdorpen met een kaartspel.

Potje historisch karten

Honderden uren straken tientallen vrijwilligers en experts in een uniek kaartspel dat in woord en beeld gaat over de herindeling van de gemeenten Lith en Oss.

door Henk Verhagen
h.verhagen@brabantseglad.nl

LITH/OJEN/OSS - Barbara van Tuijl van heemkundekring Maasdorpen in de gemeente Lith heeft Jan en alleman laten werken aan een kaartspel dat zich laat spelen. Er zijn zeven verschillende stokken met in totaal 365 kaarten gemaakt, waarop historie van stad en strek is vermeld. Het is ook een kwartetspel, waarover komende maanden tijdens een quiz vragen gesteld gaan worden. Op 7 december is de finale in Lith. De heemkundekring bedacht een jaar geleden zo iets als een quiz. „Ik kreeg de opdracht om een plan uit te werken”, aldus Van Tuijl. Nou, ze heeft er werk van gemaakt en het is iets meer geworden dan alleen een quizje. „Ik ben uitgegaan van een jaar vóór de herindeling en kwam zo op 365 kaarten. Op elk ervan staat een weefje over de nieuwe gemeente die op 1 januari 2011 ontstaat.”

Lith heeft zes kerken, Oss als stad met al zijn dorpen heeft Van Tuijl als een kern gerekend. Zo komt ze tot een spel met zeven stokken kaarten. Verder heeft ze 13 categorieën bedacht zoals geschiedenis, monumenten, religie, verenigingen en ambachten. Omdat er vier kwartalen zijn, zijn er vier vragen per categorie bedacht. Al spelend valt op die manier veel te ontdekken over alle kerken. In totaal zijn er dus 52 weefjes per kern, net zoveel als er weken in het jaar zijn. „Ik lanceerde ideeën, en Frans gaf er vorm aan”, betreft Van Tuijl

KAARTEN

De informatie op de kaarten van heemkundekring Maasdorpen biedt niet alleen een historisch kijkje in de gemeente Oss en Lith, maar leent zich ook voor een kwartetspel. Na de zomer vakantie wordt het zevenmaal gespeeld, met de finale op dinsdag 7 december.

Burgemeesters als groot kwartetspel

door Henk Verhagen

OSS/LITH - Wanneer de St. Remigiuskerk in Lithoijen gebouwd is? In 1601, 1701, 1801 of 1901? Nou? Wie het weet mag het zeggen, want het zou zomaar een van de vragen kunnen zijn van het groot kwartetspel voor inwoners van de gemeenten Lith en Oss. De 365 historische kaarten die heemkundekring Maasdorpen heeft bedacht, lenen zich niet alleen om kaart te spelen, maar ook voor kwartetten. Zevenmaal wordt er na de zomer vakantie een quiz gehouden over de tekst op de kaarten. De vrouw achter de kaarten is Barbara van Tuijl, die zegt dank verschuldigd te zijn aan diverse personen die haar hebben bijgestaan. Niet alleen beide gemeenten hebben zich ingespannen, ook kwam veel informatie vrij van Stadsarchief Oss, het Brabant's Historisch Informatie Centrum (BHIC) in Den Bosch en haar eigen heemkundevereniging.

Zonder anderen tekort te doen, noemt Van Tuijl experts als Henk Buijckx van het BHIC, Hans Diks van het Stadsarchief en Paul Spanjaard van de gemeente Oss die hun kennis en tijd belangeloos beschikbaar stelden om het kaart-/kwartetspel de verstre diepgang en historische kwaliteit mee te geven.

Van Tuijl heeft zes quizvragen opgezet in gemeenschapszinnen van de diverse kerken, wat alleen bewoners van die specifieke kern kunnen meespelen. De speldata zijn nog niet bekend. Ieder speelt voor zich, publiek is er niet bij. De vragen kunnen betrekking hebben op alle kerken; welke vraag gesteld wordt zal het lot uitwijzen. In een glazen kan zitten dobbelstenen met 365 nummers die corresponde-

Barbara van Tuijl en Frans Heeren laten het historische herindelingskaart- en kwartetspel zien.

foto Peter van Huijfelolen

haar 'stille vennoot' Frans Heeren uit Lithoijen bij het spel. Die heeft een megaklus geklaard, net als zijn vrouw. Carl die als corrector optrad en aangeleverde teksten passend op elke kaart moest zien te krijgen. „Eerst had ik de teksten en schaduw-onderkaarten gegeven, maar dat zag er niet uit”, zegt Heeren. „Ik heb toen alle kaarten handmatig van hun schaduwrandjes moeten ondoen. Nee, het gerelateerd zal ik niet gauw vergen.”

Op het kaartspel, tijdens de expositie 'Lithoijen's Familiealbum' gelanceerd, hebben al meer dan hon-

derd mensen ingeschreven. Heeren: „Het project hoeft niet winstgevend te zijn, maar de heemkundekring moet ook geen verlies lijden.” De kaarten worden pas echt gedrukt zodra voldoende mensen hebben ingetekend en betaald. Een stok kaarten kost 3,00 euro. Wie het hele spel à 21,00 euro koopt, krijgt er een luxe doos bij. De heemkundekring moet voor 30 september 10.000 losse stokken of 1500 complete sets aan de man brengen. Voor vragen over en bestellingen van het kaartspel: www.heemkundekringlith.nl

Pastoor van den Berg staat op de klaver acht in het spel.

ten met een kaart. Elke avond worden er 52 vragen gesteld, die daarna op volgende quizavonden niet meer terugkeren. Elke avond kent een bijzondere presentator die aan de voorbereidingen heeft meegewerkt en affiniteit heeft met het onderwerp geschiedenis en herindeling. Achterleid door Henk Hoefnagel, Paul Spanjaard, Hans Diks, Henk Buijckx, René Bastiaans (BHIC) en Jan Smits (voorzitter heemkundekring). De drie beste quizzers per kern gaan door naar de finale op dinsdag 7 december in gemeenschapszinnen De Hove in Lith. Op deze zevende quizavond is de presentatie in handen van de huigemeesters Stoukje Haasjes (Lith) en Herman Kluitse (Oss). Ook zij behandelen 52 vragen, en uiteindelijk blijft de hamvraag over: Want na zeven avonden zijn 364 kaarten uit het spel, en resteert nog één kaart. En daar zegt Van Tuijl nog eens over: